

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool
Õppekava nimetus: <i>(venekeelsetel kursustel nii eesti kui vene keeles):</i>	Mesindusalane koolitus väiketootjatele
Õppekavarühm: <i>(täiendus- koolituse standardi järgi)</i>	Põllundus ja loomakasvatus
Õppekeel:	eesti

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded. *Ära märkida milliste erialaoskuste, haridustaseme või vanusegrupi inimestele koolitus on mõeldud ning milline on optimaalne grupi suurus; ära tuua kas ja millised on nõuded õpingute alustamiseks.*

Sihtrühm:

Erialase hariduseta täiskasvanud või aegunud oskustega vanuses 50+ tööealine mesilasi kasvatav isik.

Õppijad omavad vähemalt põhiharidust, mesilaste pidamise kogemust, turustavad oma toodangut

Grupi suurus: 20 õppijat

Õppe alustamise nõuded:

Koolitused on mõeldud täiskasvanutele, kes ei õpi kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis tasemeõppes.

Õpiväljundid. *Õpiväljundid kirjeldatakse kompetentsidena, mis täpsustavad, millised teadmised, oskused ja hoiakud peab õppija omandama õppeprotsessi lõpuks.*

Peale õpingute läbimist õppija:

1. hooldab mesilasperesid aastaringselt
2. tagab mesinduseinventari korrasoleku
3. osaleb tootmis- ja turustamisprotsessis

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga. *Tuua ära vastav kutsestandard ning numbriline viide konkreetsetele kompetentsidele, mida saavutatakse.*

Olustvere TMK õppekava Mesinik, tase 4, Mesiniku riiklik õppekava, mis on vastu võetud 7.11.2011, määrus nr. 61. Kutsestandard Mesinik, tase 4.

A.2.1. Mesilasperede hooldamine aastaringselt - kevadised hooldustööd

- 1.1 Mesilaste kevadise puhastuslennu hindamine
 - 1.2 Kevadise pearevisjoni läbiviimine
 - 1.3 Töö nõrkade ja väikeste mesilaperedega
 - 1.4 Tarude puhastamine, desinfitseerimine ja perede ümbertõstmine
 - 1.5 Kevadine täiend- ja ergutussöötmine
 - 1.6 Kevadine perede laiendamine
 - 1.7 Mesilaspere kevadine ravi
 - 1.8 Kahjuritõkete paigaldamine
-
- A.2.2. Mesilasperede hooldamine aastaringselt - suvised hooldustööd
 - 2.1 Suvine perede laiendamine
 - 2.2 Sülemlemise vältimine
 - 2.3 Sülemite alla toomine ja tarusse paigutamine
 - 2.4 Mesilasema ülesotsimine
 - 2.5 Uue ema andmine peresse
 - 2.6 Uute mesilasperede moodustamine
 - 2.7 Mesilaspere terviseseisundi hindamine
-
- A.2.3. Mesilasperede hooldamine aastaringselt - sügiseseid hooldustööd
 - 3.1 Mesilaspere koondamine ja talvepesa moodustamine
 - 3.2 Mesilasperede likvideerimine, ühendamine või tugevdamine
 - 3.3 Talviste söödavarude hindamine
 - 3.4 Mesilasperede sügisene täiendussöötmine
 - 3.5 Tarude talveks ettevalmistamine
 - 3.6 Mesilaspere sügisene ravi
-
- A.2.4. Mesilasperede hooldamine aastaringselt - talvised hooldustööd
 - 4.1 Talvine jooksev kontrollimine välisvaatlusena
 - 4.2 Perede kuulamine ja pudersöödaga abistamine kevad-talvel
-
- A.2.5. Inventari ettevalmistamine
 - 5.1 Tarude, kärjeraamide ja söödanõude korrastamine, puhastamine ja desinfitseerimine
 - 5.2 Suitsiku materjali varumine ja ettevalmistamine
 - 5.3 Uute tarude ehitamine ja/või ostmine
 - 5.4 Uute raamide kokkulöömine, traatimine, kärjetamine
-
- A.2.8. Mesindussaaduste tootmine - mee tootmine
 - 8.1 Korpuste või raamide paigutuste muutmine korpustarudes
 - 8.2 Magasinide paigutuste muutmine lamavtarudes
 - 8.3 Mee küpsuse hindamine mesilaspere ja meekärgede võtmine
 - 8.4 Mee kärgedest eraldamine
 - 8.5 Mee kurnamine ja selitamine
 - 8.6 Kärjekaunistisest mee eraldamine
 - 8.8 Mee ladustamine ja säilitamine
 - 8.9 Mee pakendamine ja märgistamine
 - 8.10 Mee käitlemiseseadmete korrashoid ja hooldamine
 - 8.11 Mesilasperede ettevalmistamine ja transportimine korjele ja tagasi

A.2.10. Mesilaspere haiguste tundmine ja ravimine

10.1 Varroatoosi nakatumise ulatuse kindlakstegemine ja ravimine

10.2 Mesilaste taru langetise proovide võtmine ning saatmine laborisse haiguste seireks

10.3 Nakkushaiguste eristamine mittenakkushaigustest, mesilaste, kärje- ja meeproovide laborisse esitamine

10.4 Haiguse ulatuse kindlakstegemine ja loomaarsti teavitamine

10.5 Mesila tervisekaardi ja ravimiarvestuse pidamine

A.2.11. Mesilasperede kaitsmine kahjurite eest

11.1 Väikekahjurite ennetamine

11.2 Tarude kaitsmine tihaste, nugise, rähni, hiirte jt eest

11.3 Kahjustuste likvideerimine ja tarude parandamine

11.4 Väikekahjurite tõrjumine

Põhendus. *Tuua põhjendus koolituse sihtrühma ja õpiväljundite valiku osas.*

Koolitus on vajalik otseselt tööalase pädevuse parandamiseks lähtuvalt valdkonna spetsiifilisest vajadusest. Mesinike hulgas on palju erihariduseta inimesi, kes on alustanud mesilaste pidamist kui hobitegevust ning aasta aastalt suurendanud mesilasperede arvu ning hakanud oma toodangut turustama. Samas on puudulikud oskused sageli süüdi, et mesilaspered ei ela üle talve, mesilased haigestuvad ning toodang on väiksem kui võiks olla. 2018 aasta sügisel toimunud tasemeõppe vastuvõtt kooli mesiniku õppekavale (3,5 soovijat 1 õppekohale) näitas, et paljud soovijad kes siiski tasemeõppesse ei mahtunud, sobiksid oma olemasoleva kogemuse ning muude tingimustega eelkõige täienduskoolituse õppegruppi. Arvestades kõike eelpool toodut on antud koolitus oluline.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	80
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	80
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (<i>õpe loengu, seminari või muus koolis määratud vormis</i>)	48
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (<i>õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas</i>)	32
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus. *Tuua peamised teemad ja alateemad sh eristada auditoorne ja praktiline osa. Esitada õppekeskkonna lühikirjeldus, mis on õpiväljundite saavutamiseks olemas. Loetleda kursuse kohustuslikud õppematerjalid (nt õpikud vmt) kui need on olemas. Kui õppijalt nõutakse mingeid isiklikke õppevahendeid, tuua ka need välja.*

Õppe sisu:

Teoreetiline õppetöö:

- 1) **Mesilaspere bioloogia tundmine on aluseks otsuste tegemisel mesilaspere hooldamisel – 8 tundi** (Mesilaspere ühiselulisus, Mesilasisendite areng ja tööjaotus, Kärjekannud ja kärjepõhi, Mesilaste välis- ja siseehitus, Mesilaspere arenguperioodid)
- 2) **Mesinduse inventar. Mesindussaadused – 10 õppetundi** (Mesilaspere hooldamise inventar, Mesindusinventar: tarud, kärjeraamid (nende tüübid), meevõtmise inventar, vahasulatamise inventar, Mesindussaaduste omadused, tähtsus mesilasperele, saaduste tootmine: Mesi, vaha, õietolm, suir, mesilasema toitepiim, mesilasmürk. (Mesilaspered, mesilasemad))
- 3) **Mesilaspere hooldamine uuenemisperioodil ja kasvuperioodil – 4 tundi** (Mesilaspere hooldamine kevadisel uuenemisperioodil: kiirläbivaatus, pearevisjon, mesilasperede laiendamine, Mesilasperede hooldamine kasvuperioodil: mesilasperede laiendamine, uute perede moodustamine, Sülemlemise olemus, sülemlemise vältimine. Sülemi tarrupanek ja hooldamine)
- 4) **Mesilaspere hooldamine korjeperioodil. Mesinduse tasuvus – 4 tundi** (Mesilaspere hooldamine korjeperioodil. Korjetaimed. Suvine meevõtmine, Mesinduse tasuvus)
- 5) **Mesilasperede koondamine. Mee võtmine. Talvesööt – 4 tundi** - (Mesilasperede koondamine, Mee võtmine ja käitlemine, Talvesööda vajaduse arvestamine ja mesilasperede täiendav söötmine)
- 6) **Mesilasperede talveks ettevalmistamine. Kärjemajandus. Vaha sulatamine - 4 tundi** (Mesilaspere talveks ettevalmistamine. Talvekobar, Kärjemajanduse tähtsus. Vaha sulatamine, Toote arendus mesinduses)
- 7) **Mesilaste haigused ja kahjurid – 10 tundi** (Mesilaste haiguste olemus. Haudmehaigused ja mesilasisendite haigused. Mittenakkushaigused. Mesilaste kahjurid. Varroatoos).
- 8) **Mesinduse dokumentatsioon. Suhtlemine veterinaar ja toiduametiga ja põllumeestega – 4 tundi** (Mesindus ja seadusandlus. Nõuded, mida on vaja täita. Enesekontrolliplaani koostamine)

Praktiline töö:

- 1) **Mesilaspere hooldamine uuenemisperioodil ja kasvuperioodil – 8 tundi** (Mesilaspere hooldamine kevadisel uuenemisperioodil: kiirläbivaatus, pearevisjon, mesilasperede laiendamine, Mesilasperede hooldamine kasvuperioodil: mesilasperede laiendamine, uute perede moodustamine, Sülemlemise olemus, sülemlemise vältimine. Sülemi tarrupanek ja hooldamine)
- 2) **Mesilaspere hooldamine korjeperioodil. Mesinduse tasuvus – 8 tundi** (Mesilaspere hooldamine korjeperioodil. Korjetaimed. Suvine meevõtmine)
- 3) **Mesilasperede koondamine. Mee võtmine – 4 tundi** - (Mesilasperede koondamine, Mee võtmine ja käitlemine)
- 4) **Mesilasperede talveks ettevalmistamine. Kärjemajandus. Vaha sulatamine - 8 tundi** (Mesilaspere talveks ettevalmistamine. Talvekobar, Kärjemajanduse tähtsus. Vaha sulatamine, Toote arendus mesinduses)

5) Mesilaste haigused ja kahjurid – 4 tundi (Mesilaste haiguste olemus. Haudmehaigused ja mesilasisendite haigused. Mittenakkushaigused. Mesilaste kahjurid. Varroatoosi seire ja tõrje).

Õppekeskkonna kirjeldus: Koolil on ruumid ja esitlustehnika teoreetilise õppetöö läbiviimiseks ning mesila koos 40 mesilasperega praktilise õppe läbiviimiseks. Samuti mee tootmiseks vajalikud seadmed. Koolitusel kasutatakse õpetajate poolt valmistatud õppematerjale.

Koolitus toimub kogu kalendriaasta vältel 1 -2 päevaste tsüklitena ning selle läbiviimisel arvestatakse mee tootmise tsüklit.

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid. *Nõutud on vähemalt 70% kontakttundides osalemine. Kirjeldada, kuidas hinnatakse õpiväljundite saavutamist.*

Koolitusel osalemine vähemalt 70% ulatuses kontakttundidest. Juhendaja poolt antud 2 praktilise ülesande sooritamise positiivselt. Õppija saab koolituse läbimise kohta tunnistuse.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed. *Tuua ära koolitaja(te) ees- ja perenimi ning kursuse läbiviimiseks vajalikku kompetentsust näitav kvalifikatsioon või vastav õpi- või töökogemuse kirjeldus.*

Valmar Lutsar – Olustvere TMK õpetaja, mesinik-praktika, e-mail: valmarlutsar@gmail.com

Jaansu Tull – Olustvere TMK õpetaja, mesinik-praktik, e-mail: jaanus@meveda.ee

Hagbard Räis- Olustvere TMK õpetaja, mesinik-praktik, veterinaararst, hagbard.rais@gmail.com

Marje Riis - Olustvere TMK õpetaja, mesinik-praktik, marje.riis@hm.ee

Õppekava koostaja:

/ees- ja perenimi, amet, e-mail/

Valmar Lutsar – Olustvere TMK õpetaja, mesinik-praktika, e-mail: valmarlutsar@gmail.com